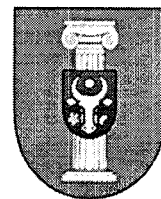

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26

Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 250/10

mun. Chișinău

09.11.2020

Inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ion Crețu, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (2) și art. 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Borogan Alina, [REDACTED], domiciliată în r-nul [REDACTED], deținând funcția de Director al grădiniței de copii din s. Cania, r-nul Cantemir, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 05.06.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. B-223/20, potrivit căreia, *"La 4 luni de la investirea în funcția de Director de grădiniță a dnei Borogan Alina, a fost angajată în funcția de bucătar al instituției, mama ultimei dna Lupu Aurelia."*

Astfel, la 17.06.2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea mi-a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor cu nr. 20200210962.

Urmare a verificării prealabile, validând informațiile din sesizarea enunțată prin intermediul sistemului informațional automatizat e-Integritate, inspectorul de integritate a fundamentat bănuiala rezonabilă privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin emiterea actelor administrative/juridice în privința persoanei apropiate.

În acest sens, la 18.06.2020, conform procesului-verbal nr. 281/10, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dnei Borogan Alina, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-10/2822 din 22.06.2020 (*recepționată, DS9350261089AS*), dna Borogan Alina a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Este de menționat că, la 10.09.2020 dna Borogan Alina a făcut uz de drepturile sale și a făcut cunoștință cu materialele dosarului și cu sesizarea depersonalizată.

În urma consultării Registrului informațional de Stat „Registrul de Stat al Populației”, s-a stabilit că, dna Borogan Alina, este fiica dnei [REDACTED], astfel confirmându-se astfel relațiile de persoane apropiate „părinte-copil” dintre [REDACTED] și Borogan Alina.

Conform art. 15 alin. (1) lit. b) din Codul educației al RM nr. 152 din 17 iulie 2014, *În conformitate cu structura învățământului, instituțiile de învățământ sunt: instituție de învățământ preșcolar – grădiniță de copii, centru comunitar de educație timpurie.*

În conformitate cu art. 21, alin. (1) din Codul educației, *instituțiile publice de educație timpurie și de învățământ extrașcolar (de nivel local) sunt înființate, reorganizate și lichidate de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi.*

Potrivit regulamentului tip de organizare și funcționare a instituției de educație timpurie aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 243 din 22 aprilie 2016, *directorul instituției de educație timpurie exercită conducerea executivă a instituției în conformitate cu atribuțiile conferite de legislația în vigoare, cu hotărârile Consiliului de administrație al instituției, cu prevederile Regulamentului și fișa de post, elaborată și aprobată de fondator.*

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Borogan Alina, exercitând funcția de Director al grădiniței de copii din s. Cania, r-nul Cantemir, *deține calitatea de subiect al declarării averii și al intereselor personale.*

Conform răspunsului Primăriei s. Cania r-nul Cantemir, înregistrat în cadrul ANI la 25.09.2020 cu nr. 7011, s-a stabilit că, la 01.02.2019 prin Dispoziția Primarului nr. 06-i din 04.02.2019, dna Borogan Alina a fost numită în funcția de Director al grădiniței de copii din s. Cania, r-nul Cantemir, funcție ce o deține până în prezent.

Totodată, potrivit fișei postului dnei Borogan Alina, prezentată conform răspunsului enunțat, în temeiul pct. 2, lit. d) *”Directorul instituției încheie contracte individuale de muncă cu personalul angajat, numește și eliberează din funcție personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic, conform legislației în vigoare”.*

Conform răspunsului Grădiniței de copii Cania, r-nul Cantemir, înregistrat în cadrul ANI la 09.07.2020 cu nr. 4962 și materialelor anexate la acesta, s-a constatat că dna Borogan Alina, exercitând funcția de Director al grădiniței de copii din s. Cania, r-nul Cantemir, a aprobat cereri/demersuri, a semnat/emis acte administrative, a participat la luarea deciziilor și a încheiat acte juridice în privința persoanei apropiate ([REDACTED]), după cum urmează:

- Cererea [REDACTED] cu privire la angajare din 25.05.2019;
- Cererea [REDACTED] cu privire la acordarea concediului anual din 27.03.2020;
- Extrasul din ordin nr. 146 din 31.05.2019 cu privire la numirea în funcție a [REDACTED];
- Ordinul nr. 60 din 31.05.2019 cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare a [REDACTED];
- Lista tarifară începând cu 01.06.2019 în privința [REDACTED];
- Lista tarifară începând cu 01.09.2019 în privința [REDACTED];
- Lista tarifară începând cu 01.01.2020 în privința [REDACTED];
- Contractul individual de muncă nr. 108 din 01.06.2019 încheiat între Borogan Alina și [REDACTED];

- Acordul suplimentar la contractul individual de muncă nr. 108 din 01.06.2019 încheiat între Borogan Alina și [REDACTED];
- Ordinul nr. 68 din 24.06.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 81 din 24.07.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 104 din 23.08.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 134 din 23.09.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 150 din 21.10.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 163 din 25.11.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 176 din 20.12.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 191 din 24.01.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 201 din 21.02.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 213 din 24.03.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 237 din 27.05.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 248 din 26.06.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță dnei [REDACTED];
- Extrasul din ordin nr. 221 din 07.04.2020 cu privire la acordarea concediului anual dnei [REDACTED];
- Extrasul din ordin nr. 114 din 02.09.2019 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflict de interese** reprezintă situația în care subiectul declarării (în numele dnei Borogan Alina) are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării (în persoana dnei Borogan Alina) ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării (în numele dnei Borogan Alina), persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării (în persoana dnei**

Borogan Alina) este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate (părintele [REDACTED]), persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Borogan Alina, exercitând funcția de Director al grădiniței de copii din s. Cania, r-nul Cantemir, *era obligată să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.*

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării (în persoana dnei Borogan Alina) de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).*

Conform art. 12 alin. (5) și (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.*

Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ținut conform anexei nr.4 de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice.

Potrivit art. 14 alin. (1)-(3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării (în persoana dnei Borogan Alina), conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, *în persoana dnei Borogan Alina*, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Totodată, conform art. 14 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul declarării *în persoana dnei Borogan Alina*, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Conform răspunsului Primăriei s. Cania, r-nul Cantemir, înregistrat în cadrul ANI la 30.10.2020, cu nr. 8203, dna Borogan Alina a anunțat Primarul verbal despre situația precară și

că o să angajeze mama ei care la acel moment era neangajată în câmpul muncii, fără a face remarcă despre declararea și înregistrarea conformă a conflictului de interese real cât și despre soluțiile acordate.

La 10.09.2020, dna Borogan Alina a depus punctul de vedere, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 6692, în care a indicat: "În calitate de director al Grădiniței de copii din s. Cania, r-nul Cantemir nu am încălcat prevederile Legii cu privire la conflictul de interese. La 31.05.2019 prin ordinul 146 a fost angajată în calitate de bucătar [REDACTED]. Funcția acesteia nefiind aleasă în bază de concurs sau nefiind una eligibilă. Funcția de bucătar este ceva banal în care se poate angaja orice persoană.

În perioada activității, toate retribuițiile financiare în privința lui [REDACTED] au fost în temeiul legii. Eu în calitate de director al Grădiniței de copii din s. Cania, r-nul Cantemir nu am emis careva acte ce ar contravine cu prevederile legii și respectiv nu am încălcat Legea cu privire la conflictul de interese.

Țin să menționez, că funcția de bucătar nu este una eligibilă, nu este una care se supune concursului și respectiv procedura de angajare a fost în conformitate cu prevederile Legii.

Astfel, în temeiul art. 6 alin. (1) al Legii nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese, Activitatea autorităților publice, instituțiilor publice, întreprinderilor de stat și municipale, societăților comerciale cu capital majoritar de stat, denumite în continuare organizații publice, precum și a persoanelor prevăzute la art.3, va fi transparentă și accesibilă controlului public.

În temeiul art. 5 alin. (1) al Legii nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese, În îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu, persoanele prevăzute la art.3 vor lua decizii și vor face recomandări conducându-se de legislația corespunzătoare și de politica statului în domeniul respectiv, ținând cont de interesul public și renunțând la interesele personale.

Totodată vreau să menționez că nu am încălcat prevederile art. 5 alin. (2) și (3) al Legii nr. 16 din 15.02.2008, nu m-am ghidat de interesele personale, dar m-am condus de prevederile legii, nu am utilizat informația de serviciu în interese personale, nu am făcut uz de serviciu pentru obținerea cărorva beneficii neprevăzute de lege, nu am folosit bunurile publice în interese personale și nici nu am făcut uz de avantajele funcției pe care o dețin.

La data de 06.07.2020, am expediat în adresa ANI un set de acte care atestă că eu nu am încălcat Legea cu privire la conflictul de interese, deoarece eu am activat în conformitate cu prevederile normelor legislației în vigoare și orice decizie adoptată în privința lui [REDACTED] nu a fost efectuată cu depășirea normelor legislative. Adică actele prezentate denotă cu certitudine că Grădinița de copii Cania nu a înregistrat careva încălcări în abordarea, interpretarea și aplicarea Legii în raport cu [REDACTED].

Astfel vreau să vă asigur, că eu în calitate de director nu am careva conflicte de interese cu [REDACTED] sau cu orice alt angajat, și respectiv nu pot fi supus sancțiunii disciplinare. "

Așadar, inspectorul de integritate nu poate justifica punctul de vedere al subiectului controlului deoarece nu a identificat careva justificative sau circumstanțe ce ar elimina situațiile de conflicte de interese consumate, comise de către Borogan Alina, Director al grădiniței de copii din s. Cania, r-nul Cantemir în raport cu persoana apropiată ([REDACTED]), or Borogan Alina motivează că a acționat conform Legii nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese. În acest sens, inspectorul remarcă că, Legea nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese a fost abrogată prin Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale. Astfel, potrivit ultimei, dna Borogan Alina până la angajarea persoanei apropiate [REDACTED] trebuia

- *Ordinul nr. 237 din 27.05.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță* [REDACTED];
- *Ordinul nr. 248 din 26.06.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță* [REDACTED];
- [REDACTED] *Extrasul din ordin nr. 221 din 07.04.2020 cu privire la acordarea concediului anual* [REDACTED]
- *Extrasul din ordin nr. 114 din 02.09.2019 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual.*

Având în vedere cele stabilite, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că Borogan Alina, Director al grădiniței de copii din s. Cania, r-nul Cantemir, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese real și respectiv nesoluționarea acestuia prin abținere. În final consumând conflictele de interese prin rezolvarea cererilor, emiterea actelor administrative și încheierea directă a acelor juridice în privința persoanelor apropiate ([REDACTED]), menționate în prezentul act de constatare.
2. Se sesizează Primăria s. Cania, r-nul Cantemir, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării raporturilor de muncă ori de serviciu ale dnei Borogan Alina.
3. Se decade, dna Borogan Alina, din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
4. Se înscrie dna Borogan Alina în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
5. Se aduce la cunoștința dnei Borogan Alina actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3.

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Ion CREȚU